

[Avaleht](#) > ... > [Kohtumenetlused](#) > [Tsiviilasjad](#) > [Kohtuasjade Elektrooniline Menetlemine Ja Elektrooniline Teabevahetus Kohtutega](#) > [Latvia](#)

Kohtuasjade elektrooniline menetlemine ja elektrooniline teabevahetus kohtutega

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Kas kohtumenetlust on võimalik alata interneti teel?

Lāti on töötanud välja elektroonilise kohtuasjade portaali (*e-lieta*), mis võimaldab isikul alata kohtumenetlusi tsiviilkohtumenetluse seaduse kohaselt, esitada menetluskohaselt, jälgida kohtumenetluse kulgu ning võtta vastu ja vaadata läbi menetluskohaselt.

2 Kui jah, siis millist tüüpi kohtuasjade puhul saab seda kasutada? Kas mõnda menetlust saab alata ainult interneti teel?

Isikuõigused ja võimalus alata kohtumenetlus veebiportaali kaudu nii tsiviil- kui ka haldusasjades. Samuti antakse pooltele kõigis menetlustes võimalus suhelda kohtuga ja tutvuda toimikuga elektroonilise kohtuasjade portaali kaudu. Samal ajal on isikul õigus pöörduda tsiviil- ja haldusasjades kohtusse paberil, kui ta ei saa või ei soovi kasutada elektroonilisi vahendeid.

3 Kas seda võimalust saab kasutada kogu aeg (st 24 tundi päevas ja seitse päeva nädalas) või ainult kindlaksmääratud ajal? Kui jah, siis millisel ajal?

Kohtudokumente esitada ja nendega tutvuda saab elektrooniliselt veebis igal ajal, kuid kohus või pädev asutus tegeleb nende dokumentide läbivaatamise ja menetlemisega oma tööajal.

4 Kas kohtuasja üksikasjad tuleb esitada mingis kindlas vormis?

Hagiavalduse esitamiseks elektroonilise kohtuasjade portaali kaudu on võimalik täita spetsiaalselt ettevalmistatud vorm ja lisada sellele kõik õigusaktides nõutavad dokumendid, kuid isik võib laadida üles ka ise koostatud avalduse.

5 Kuidas on tagatud andmete edastamise ja säilitamise turvalisus?

Kooskõlas kehtiva õigusraamistikuga tagab elektroonilise kohtuasjade platvormi (mille üks jagatud lahendustest on elektroonilise kohtuasjade portaali) turvanõuete järgimise platvormi haldaja. Kohtute amet (*Tiesu administrācija*) kui elektroonilise kohtuasjade platvormi haldaja on ka isikuandmete vastutav töötleja seoses isikuandmetega, mis on vajalikud, et tagada juurdepääs elektroonilise kohtuasjade portaali toimimise korraldamiseks kooskõlas õigusaktidega. Seoses isikuandmetega, mis on kogutud muudest riiklikest infosüsteemidest, on vastutav töötleja isikuandmete töötlemisel elektroonilise kohtuasjade platvormil aga riigi ametiasutus, kes vastutab isikuandmete töötlemise eest asjaomases riiklikus infosüsteemis.

6 Kas tuleb kasutada teatavat liiki elektroonilist allkirja ja/või kellaaja salvestamist?

Elektroonilise kohtuasjade portaali kasutamiseks on vaja üht järgmistest autentimisvahenditest: eID-kaart (*eID karte*), e-allkiri (*eParaksts*), mobiiltelefoniga antav e-allkiri (*eParakstsmobile*), eIDAS.

7 Kas toimingut eest tuleb tasuda riigilõivu? Kui jah, siis kuidas saab seda tasuda ja kas lõivu summa on mitteelektronilise menetluse puhul erinev?

Riigilõivu tasumiseks saab kasutada elektroonilise kohtuasjade portaali. Lõivu summa ei erine mitteelektronilise menetluse omast.

8 Kas interneti teel esitatud nõuet on võimalik tagasi võtta?

Igal hagiavalduse esitanud isikul on õigus avaldus õigusnormides sätestatud juhtudel tagasi võtta, olenemata sellest, millisel kujul see kohtule esitati.

9 Kui hageja algatab menetluse interneti teel, kas kostja võib ja/või peab vastama samuti interneti teel?

Kostjal on õigus valida, kuidas ta kohtuga suhtleb. Õigusnormide kohaselt võib suhtlus toimuda elektroonilise kohtuasjade portaali, e-posti või aadressaadi ametliku elektroonilise aadressi kaudu või paberil. Kui isik on nõustunud kasutama kohtuga suhtlemiseks üht eespool mainitud elektroonilistest sidevahenditest, peab ta olema kättesaadav elektroonilise kohtuasjade portaali, enda esitatud e-posti aadressi või oma ametliku e-posti aadressi kaudu.

10 Mis järgneb elektroonilises menetluses sellele, kui kostja vastab nõudele?

Selleks et kasutada üht elektroonilistest sidevahenditest, peab kostja teavitama kohut, et ta nõustub kasutama kohtuga suhtlemiseks veebipõhist süsteemi või e-posti. Samal ajal peab võlgniku vastus kohustuste kohtuvälise täitmise menetluse raames olema koostatud vastavalt valitsuse heakskiidetud vormile. Võlgnik võib kasutada vastamiseks veebipõhises süsteemis kättesaadavat elektroonilist vormi. Sellisel juhul nõustub võlgnik kasutama kohtuga suhtlemiseks veebipõhist süsteemi.

11 Mis järgneb elektroonilises menetluses sellele, kui kostja ei vasta nõudele?

Kui kostja ei ole nõustunud kasutama kohtuga suhtlemiseks ühtegi elektroonilist sidevahendit, peab ta olema kättesaadav enda teatatud elukohas, teates märgitud lisa-aadressil või muul aadressil, mille isik on kohtuga suhtlemiseks esitanud. Asjaolu, et kohtudokumendid on toimetatud teatatud elukoha aadressile, teates märgitud lisa-aadressile või muule aadressile, mille isik on kohtuga suhtlemiseks esitanud, ning postiteenuse osutajalt on saadud väljastusteade või dokumendid tagastatakse, ei mõjuta iseenesest asjaolu, et dokumendid on kätte toimetatud. Eeldatakse, et dokumendid on kätte toimetatud seitsmendal päeval alates nende posti teel saatmisest või kolmandal päeval alates nende elektroonilisest saatmisest.

12 Kas kohtule on võimalik esitada dokumente elektrooniliselt ning kui jah, siis millist liiki menetlustes ja millistel tingimustel on see võimalik?

Lätis on võimalik saata dokumente elektrooniliselt.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 1999. aasta direktiivi 1999/93/EÜ (elektroonilisi allkirju käsitleva ühenduse raamistiku kohta) kohaselt on kohtud kohustatud vastu võtma elektrooniliselt allkirjastatud

dokumente.

Läti õigusnormides elektrooniliste dokumentide kohta (elektrooniliste dokumentide seadus (*Elektronisko dokumentu likums*)) on märgitud, et elektrooniliste dokumentide autentsuse tuvastamiseks peavad need sisaldama andmeid, mis kinnitavad nii dokumendi autentsust kui ka allkirjastaja isikut, ning et saaks järeldada, et allkirjastaja on dokumendi ise allkirjastanud, peab see olema allkirjastatud turvalise elektroonilise allkirjaga. Elektrooniliste dokumentide kasutamise korral tagavad turvalise elektroonilise allkirja teenuse osutajad andmeturbe vastavalt elektrooniliste dokumentide seadusele ja Lätis isikuandmete kaitset käsitlevatele eeskirjadele. Isik peab andma eraldi nõusoleku, et kohtuga toimub kirjavahetus e-posti teel. See tähendab, et kohus saadab kohtu koostatud dokumendid menetlusosalisele.

Mis tahes hagiavalduse esitamisel võib kasutada turvalise elektroonilise allkirjaga kinnitatud dokumente, välja arvatud juhul, kui seaduses on sätestatud menetluse algatamiseks erimenetlus. Elektrooniliste dokumentide vahetamise menetlust ei kohaldata teatavat liiki lepingute puhul, mis on seotud asja-, perekonna- ja pärimisõigusega, ning teatavat liiki tagatislepingute puhul.

Mis puudutab ajatemplit, siis juhul, kui õigusaktides on sätestatud, et lisaks muudele rekvisiitidele peab dokumendil olema ka ajatempel, on see nõue elektrooniliste dokumentide puhul täidetud, kui elektroonilisel dokumendil on turvaline elektrooniline allkiri ja ajatempel või ainult elektrooniline allkiri juhul, kui pooled on kirjalikult kokku leppinud, et elektroonilisi dokumente võib allkirjastada e-allkirjaga.

13 Kas kohtudokumente, eelkõige kohtuotsuseid, on võimalik kätte anda interneti teel?

Jah, kohus võib dokumente, sealhulgas kohtuotsuseid kätte anda interneti teel, kui pooled on sellega nõustunud. Kui kohus leiab, et kohtuistungil pole võimalik kohtuotsust teha, võib ta määrata kuupäeva, mil otsus koostatakse ja internetis kättesaadavaks tehakse. Kohus määrab kohtuotsuse internetis kättesaadavaks tegemise kuupäevaks päeva, mis on järgneva 30 päeva jooksul. Kuupäeva, mil kohtuotsus veebipõhises süsteemis kättesaadavaks tehakse, käsitatakse kohtuotsuse tegemise kuupäevana.

14 Kas kohtulahendeid saab teha elektrooniliselt?

Kohtudokumendid, sealhulgas kohtuotsused võib kätte toimetada elektrooniliselt, kui hageja on avalduses teada andnud, et ta on valmis kasutama kohtuga suhtlemiseks e-posti.

15 Kas interneti teel on võimalik esitada apellatsioonkaebust ja anda kätte selle kohta tehtud otsus?

Jah, isikul on võimalik esitada apellatsioonkaebus ja saada kätte apellatsioonkaebuse kohta tehtud otsus elektroonilise kohtuasjade portaali kaudu.

Isik peab andma eraldi nõusoleku, et kohtuga toimub kirjavahetus e-posti teel. See tähendab, et kohus saadab kohtu koostatud dokumendid menetlusosalisele.

16 Kas interneti teel on võimalik algatada täitemenetlust?

Jah, koos elektroonilise kohtuasjade süsteemi kasutuselevõtuga kehtestati lahendus kohtu väljastatud elektrooniliste täitedokumentide esitamiseks, ajakohastades seeläbi täitedokumentide edastamist kohtu, võlanõudjate ja vannutatud kohtutäiturite vahel. Täitedokumente edastatakse kohtute infosüsteemi ja täitejuhtumite registri vahel veebis. Kohus koostab täitekorralduse seaduses sätestatud tähtaja jooksul ja teeb selle kättesaadavaks kohtute infosüsteemis. Kohtutäitur algatab täitemeetmete võtmise, tuginedes võlanõudja kirjalikule taotlusele, mis võidakse esitada paberdokumendina, mille võlanõudja on allkirjastanud, või turvalise elektroonilise allkirjaga taotlusena, mis saadetakse kohtutäituri ametlikule e-aadressile või e-posti aadressile. Täitetoimiku sisestamisel edastab kohtutäitur struktureeritud andmete kujul täitedokumendi kohtute infosüsteemist täitejuhtumite registrisse.

17 Kas menetlusosalised või nende seaduslikud esindajad saavad jälgida elektroonilist menetlust? Kui jah, siis kuidas?

Menetlusosalised või nende seaduslikud esindajad saavad tutvuda juhtumi toimikuga ja esitada menetlusedokumente [elektroonilise kohtuasjade portaali](#) kaudu.

■ Viimati uuendatud: 02/08/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.